

Autorizații de construire în scădere

02 octombrie 2023

[For English version click here](#)

România

- Autorizațiile de construire clădiri rezidențiale au continuat să scadă în august, pentru a 18-a lună consecutiv, cu un ritm anual în intensificare la 23%, conform datelor Institutului Național de Statistică (INS). În perioada ianuarie – august 2023 indicatorul avansat al construcțiilor rezidențiale și pieței imobiliare s-a redus cu 23,9% an/an, pe fondul nivelurilor ridicate ale costurilor de finanțare și incertitudinilor.
- Pe de altă parte, fluxurile nete de investiții străine directe au depășit 10 miliarde EUR, iar soldul acestora s-a situat la 107,9 miliarde EUR în 2022, după cum arată datele Băncii Naționale a României (BNR).
- Pe de altă parte, raportul deficit bugetar/PIB s-a intensificat la 2,65% în perioada ianuarie – august 2023, de la 2,34% în intervalul similar din 2022, conform datelor publicate de Ministerul Finanțelor, evoluție influențată și de decelerarea ritmului anual al PIB-ului nominal, dar și de dinamica ridicată a cheltuielilor. Majorarea cheltuielilor de capital cu 21,6% an/an la peste 20 miliarde RON exprimă perspective de continuare a ciclului investițional post-pandemie la nivel de economie pe termen scurt.
- În ședința de tranzacționare de vineri piața financiară a încorporat climatul macro-financiar și factorii interni.
- Pe piața monetară ratele de dobândă au stagnat: overnight la 5,76%/6,05%. ROBOR la trei luni și ROBOR la șase luni s-au menținut la 6,40%, respectiv 6,50%.
- La nivelul pieței titlurilor de stat se evidențiază stagnarea ratei de dobândă pe scadența 10 ani (barometru pentru costul de finanțare în economie) la 7,04% (cel mai ridicat nivel de la finalul lunii mai). La licitația suplimentară Ministerul de Finanțe a atras 60 milioane RON prin titluri scadente în aprilie 2030, la un cost mediu anual de 6,97%.
- EUR/RON -0,01% la 4,9746, iar USD/RON -0,74% la 4,6864, la BNR.
- Piața de acțiuni a crescut (indicele BET cu 0,9%), pe un rulaj de 24,7 milioane EUR.

Zona Euro

- În regiune (principalul partener economic al României) prețurile de consum au crescut cu ritmuri în decelerare în septembrie, la 0,3% lună/lună, respectiv 4,3% an/an (minimul din octombrie 2021), conform estimărilor preliminare ale Eurostat.
- Pe de altă parte, în Germania (prima economie din regiune, cu o dimensiune nominală de 3,9 trilioane EUR în 2022) rata șomajului s-a consolidat la 5,7% în septembrie, cel mai ridicat nivel din iunie 2021.
- Informațiile din sfera economiei reale, evoluțiile macro-financiare internaționale, știrile privind companiile listate (Commerzbank) și dinamica din piețele de materii prime au avut impact pe piața financiară în ședința de tranzacționare de vineri.
- Rata de dobândă la obligațiunile suverane la 10 ani din Germania a scăzut la 2,838%, indicele pan-european EuroStoxx 50 +0,3%, iar EUR/USD s-a apreciat cu 0,52%, la 1,0594 (referința BCE).

Piața monetară	29-septembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
ROBOR (3L)	6.40	-	(19.7)
ROBOR (6L)	6.50	-	(20.3)
EURIBOR (3L)	3.952	(0.1)	240.7
EURIBOR (6L)	4.125	-	129.2
LIBOR (3L)	5.6571	0.0	51.1
LIBOR (6L)	5.8955	(0.1)	40.1

Piața de capital	29-septembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
DJIA	33,507.5	(0.5)	16.6
EuroStoxx 50	4,174.7	0.3	25.8
ATX	3,168.1	0.5	17.7
BET	14,337.5	0.9	34.8

Piața valutară	29-septembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
EUR/USD	1.0573	0.1	7.7
EUR/RON	4.9746	(0.0)	0.5
USD/RON	4.6864	(0.7)	(8.2)

Cotații mărfuri	29-septembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
petrol (WTI) \$/bbl)	90.8	(1.0)	11.8
aur (\$/uncie)	1,848.6	(0.9)	11.3

Macro-indicatori	perioada	an/an(%)	nivel(%)
PIB real	T2/2023	1.10	-
rata inflației IPC	Aug-2023	9.43	-
rata șomajului	Iul-2023		5.50
rata de dobândă de politică monetară	11-Ian-2023	-	7.00
ROBOR (IRCC)	T1/2023	-	5.94

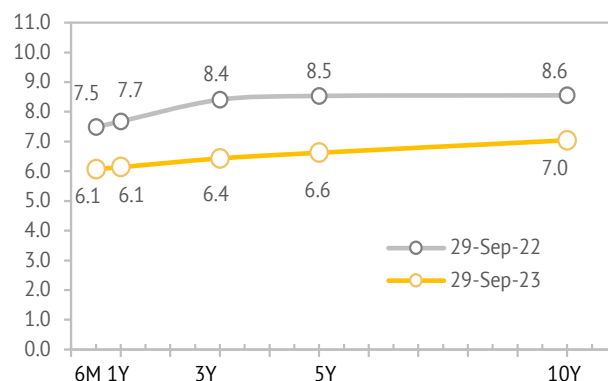
Sursa: Bloomberg, cotațiile Euribor și Libor din ziua anterioară datei din tabel

- Încrederea consumatorilor din prima economie a lumii (cu un PIB nominal de peste 27 trilioane USD în trimestrul II) s-a deteriorat pentru a doua lună consecutiv în septembrie, indicatorul estimat de Universitatea Michigan scăzând cu un ritm lunar de 1,4 puncte, la 68,1 puncte, cel mai redus nivel din iunie. Evoluția exprimă premise de temperare pentru consumul privat (principală componentă a PIB) pe termen scurt.
- De altfel, ritmul anual pentru motorul economiei mondiale s-a atenuat la 2,3% în august, evoluție determinată de decelerarea venitului real disponibil al populației la 3,7% an/an (cea mai redusă dinamică din aprilie).
- Nu în ultimul rând, dinamica anuală a prețurilor de consum (pe indicatorul PCE, agreat de FED) a accelerat la 3,48% în august (maximul din mai), dar componenta core s-a temperat la 3,88% (cel mai redus nivel din mai 2021).
- Știrile macroeconomice, din sfera companiilor listate (AMD, Nike, Carnival) și fluctuația cotațiilor internaționale la materii prime au influențat piața financiară în ședința de tranzacționare de vineri.
- Rata de dobândă la titlurile de stat pe scadența 10 ani (barometru pentru costul de finanțare în economia mondială) s-a menținut la 4,579%, indicele Dow Jones -0,5%, iar dolarul american s-a depreciat cu 0,52% raportat la moneda unică europeană (cursul BCE).

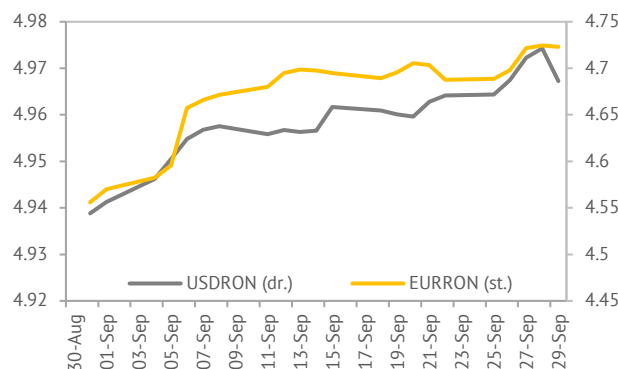
Calendar macroeconomic săptămânal

România	02 octombrie	Rata șomajului (Aug)
România	02 octombrie	Rezervele internaționale (Sep)
Zona Euro	02 octombrie	Piața forței de muncă (Aug)
SUA	02 octombrie	Industria prelucrătoare, ind. ISM (Sep)
SUA	02 octombrie	Sectorul de construcții (Aug)
România	03 octombrie	Turismul (Aug)
România	03 octombrie	Prețurile de producător (Aug)
SUA	03 octombrie	Locurile de muncă vacante (Aug)
România	04 octombrie	Comerțul cu amănuntul (Aug)
Zona Euro	04 octombrie	Comerțul cu amănuntul (Aug)
Zona Euro	04 octombrie	Prețurile producției industriale (Aug)
SUA	04 octombrie	Sectorul de servicii, ind. ISM (Sep)
SUA	04 octombrie	Comenzile în fabrici (Aug)
România	05 octombrie	Rata de economisire (T2)
România	05 octombrie	Ședința de politică monetară
Zona Euro	05 octombrie	Sectorul de construcții, ind. PMI (Sep)
SUA	05 octombrie	Balanța comercială (Aug)
SUA	06 octombrie	Piața forței de muncă (Sep)

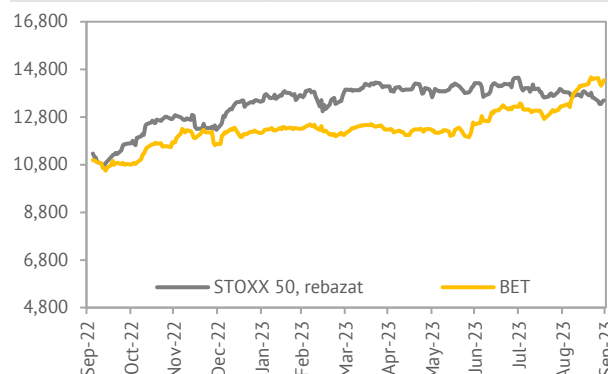
Curba randamentelor România

Curs de schimb (RON fixing)

Indici bursieri (BET vs. EUROSTOXX50)

Sursa: Bloomberg

Limitarea răspunderii

Acest raport este publicat în România de Banca Transilvania/subsidiarele sale, o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate consolidat de Banca Națională a României (BNR) și Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF). Rapoartele de analiză emise de Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții. Orice persoană care înțelege să folosească aceste rapoarte de analiză în procesul de luare a deciziilor de investiții, precum și folosirea acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții își asumă în mod expres toate riscurile aferente, Banca Transilvania neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție care ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Cu alte cuvinte, analizele publicate de Banca Transilvania sau oricare dintre subsidiarele sale nu trebuie interpretate ca: a) Ofertă de vânzare/subscriere sau orice alt serviciu sau activitate de investiții cu privire la instrumente financiare menționate în rapoarte; b) Element de reclamă pentru instrumentele financiare menționate în rapoarte. Pentru a evita orice confuzie, persoanele care se abonează prin introducerea e-mailului pe [BT Research](#) în vederea abonării la aceste rapoarte nu sunt considerate ca fiind clienți ai Băncii Transilvania și/sau ai subsidiarelor sale, iar abonarea nu reprezintă un contract de orice natură (inclusiv de prestare de servicii financiare). În acest sens subliniem că Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale nu solicită informații de natura datelor cu caracter personal de la persoanele menționate mai sus, în afara e-mail-ului care va fi folosit pentru comunicarea acestor rapoarte.

Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere cum ar fi: institute de statistică, Bănci Centrale, agenții financiare & organizații interne și internaționale etc. Lista menționată nu este exhaustivă, Banca Transilvania având dreptul să modifice în orice moment și fără un preaviz prealabil sursele publice utilizate. Atragem însă atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Rapoartele emise pot să nu coincidă cu poziția tuturor societăților din Grupul Financiar Banca Transilvania. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză nu conțin și/sau nu sunt fundamentate pe date care pot să fie considerate informații privilegiate în sensul legii aplicabile, Banca Transilvania respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață.

Atragem atenția cu privire la faptul că rapoartele de analiză prezente nu sunt servicii sau activități de investiții în sensul pachetului legislativ european Mifid II/Mifir, astfel încât subliniem că persoanele care folosesc informațiile din prezentele rapoarte nu beneficiază de protecția oferită de cadrul de reglementare menționat mai sus, fiind singurii răspunzători pentru orice potențial prejudiciu rezultat din utilizarea acestei informații. Rapoartele de analiză ale Băncii Transilvania sau ale subsidiarelor sale ar putea fi nepotrivite pentru unii investitori (în funcție de situația financiară, orizontul și obiectivele investiționale). Subliniem că rapoartele de analiză nu reprezintă recomandări individuale și/sau personalizate unei anumite persoane sau grup de persoane de orice natură. Aceste rapoarte nu au fost emise la solicitarea unei terțe părți față de Banca Transilvania și/sau în legătură cu realizarea uneia sau mai multor tranzacții cu instrumente financiare. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociate factori de risc, care nu sunt totalmente explicitați în rapoarte. Altfel spus, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Rapoartele de analiză emise pot fi modificate oricând fără o notificare prealabilă, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale rezervându-și dreptul de a întrerupe publicarea fără aviz prealabil. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Banca Transilvania, angajații sau colaboratorii săi sau ai subsidiarelor sale pot avea expunere pe orice instrument financiar analizat în raport. Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar prin menționarea sursei.

Arhiva rapoartelor de analiză emise de Banca Transilvania/subsidiarele sale poate fi consultată accesând [BT Research](#).

Building permits contracting

02 October 2023

Romania

- The residential building permits contracted for the 18th month in a row in August, by an intensifying YoY pace to 23%, according to the figures released by the National Institute of Statistics (NIS). During January – August 2023 this leading indicator for the residential constructions and for the real estate market declined by 23.9% YoY, due to the high levels of the financing costs and uncertainties.
- On the other hand, the foreign direct investments outpaced EUR 10bn, while the net position stood at over EUR 107.9bn in 2022, as reflected by the figures released by the National Bank of Romania (NBR).
- Last, but not least, the budget deficit/GDP ratio widened to 2.65% during January – August 2023, from 2.34% in 8M2022, according to the figures released by the Ministry of Finance, an evolution influenced also by the slowing-down YoY pace of the nominal GDP, but also by the high pace of the public expenditure. The increase of the capital expenditure by 21.6% YoY to over RON 20bn expresses prospects for the continuity of the post-pandemic investment cycle in the national economy in the short-run.
- On Friday the financial market incorporated the international macro-financial climate and the domestic factors.
- Across the money market the interest rates stagnated: overnight at 5.76%/6.05%. 3M ROBOR and 6M ROBOR maintained at 6.40% and 6.50%, respectively.
- As regards the bonds market there can be noticed the consolidation of the interest rate on 10YR maturity (a benchmark for the financing costs in the economy) at 7.04% (the highest level since the end of May). At the supplementary auction the Ministry of Finance borrowed RON 60mn in T-Bonds maturing April 2030, at 6.97% average annual yield.
- EUR/RON -0.01% to 4.9746, while USD/RON -0.74% to 4.6864, at NBR.
- The stock market rose (BET Index by 0.9%) on a total turnover of EUR 24.7mn.

Euroland

- The consumer prices in the region (the main economic partner in Romania) rose by slowing down paces to 0.3% MoM and 4.3% YoY (the lowest level since October 2021) in September, according to the preliminary estimates of Eurostat.
- On the other hand, in Germany (the largest economy of the region, with a nominal dimension of EUR 3.9tn in 2022) the unemployment rate consolidated at 5.7% in September, the highest level since June 2021.
- The macroeconomic developments, the international macro-financial climate, the corporate news (Commerzbank) and the dynamics on the international commodities prices impacted the financial market on Friday.
- The interest rate on Germany 10YR Bonds declined to 2.838%, the pan-European EuroStoxx 50 +0.3%, while EUR/USD appreciated by 0.52% to 1.0594 (ECB reference).

Money market	29-September-2023	1Day(%)	YoY(%)
ROBOR (3M)	6.40	-	(19.7)
ROBOR (6M)	6.50	-	(20.3)
EURIBOR (3M)	3.952	(0.1)	240.7
EURIBOR (6M)	4.125	-	129.2
LIBOR (3M)	5.6571	0.0	51.1
LIBOR (6M)	5.8955	(0.1)	40.1

Stock market	29-September-2023	1Day(%)	YoY(%)
DJIA	33,507.5	(0.5)	16.6
EuroStoxx 50	4,174.7	0.3	25.8
ATX	3,168.1	0.5	17.7
BET	14,337.5	0.9	34.8

FX market	29-September-2023	1Day(%)	YoY(%)
EUR/USD	1.0573	0.1	7.7
EUR/RON	4.9746	(0.0)	0.5
USD/RON	4.6864	(0.7)	(8.2)

Commodities	29-September-2023	1Day(%)	YoY(%)
oil (WTI) \$(/bbl)	90.8	(1.0)	11.8
gold (\$/ounce)	1,848.6	(0.9)	11.3

Macro-indicators	period	1Day(%)	level(%)
Real GDP	2Q/2023	1.10	-
Inflation (IPC)	Aug-2023	9.43	-
Unemployment rate	Jul-2023		5.50
Monetary policy rate	11-Jan-2023	-	7.00
ROBOR (IRCC)	1Q/2023	-	5.94

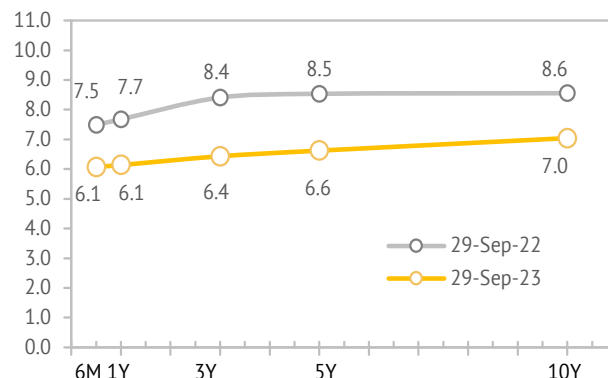
Source: Bloomberg, Euribor and Libor of the previous day

- The consumer confidence in the largest economy of the world (with a nominal GDP of over USD 27tn in 2Q) deteriorated for the second month in a row in September, the Michigan indicator declining by 1.4 points MoM to 68.1 points, the lowest level since June. This evolution expresses prospects for the slowing-down of the private consumption (the main component of the GDP) in the short-run.
- In fact, the YoY pace of the engine of the world economy decelerated to 2.3% in August, an evolution determined by the slowing-down of the YoY pace of the real disposable income of the households to 3.7% (the weakest since April).
- Last, but not last, the YoY pace of the consumer prices (PCE indicator) accelerated to 3.48% in August (the highest since May), but the core component decelerated to 3.88% YoY (the lowest since May 2021).
- The macroeconomic developments, the news regarding the listed companies (AMD, Nike, Carnival) and the fluctuations of the international commodities prices influenced the financial market on Friday.
- The interest rate on 10YR Bonds (a benchmark for the financing costs in the global economy) consolidated at 4.579%, the Dow Jones Index -0.5%, while the US dollar depreciated by 0.52% against the EUR (ECB reference).

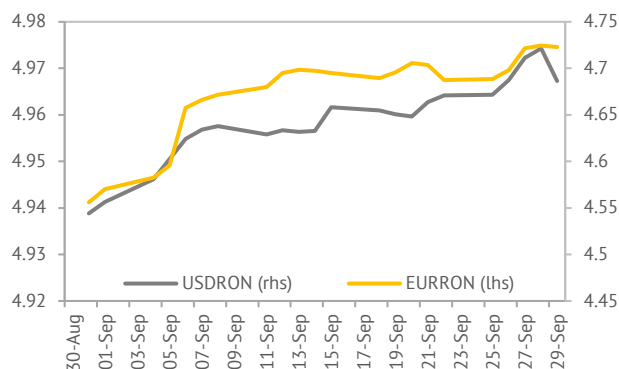
Weekly Macroeconomic Calendar

Romania	02 October	Unemployment rate (Aug)
Romania	02 October	International reserves (Sep)
Euro Area	02 October	Labour market (Aug)
USA	02 October	Manufacturing, ISM indicator (Sep)
USA	02 October	Construction sector (Aug)
Romania	03 October	Tourism sector (Aug)
Romania	03 October	Industrial production prices (Aug)
USA	03 October	Job openings (Aug)
Romania	04 October	Retail sales (Aug)
Euro Area	04 October	Retail sales (Aug)
Euro Area	04 October	Industrial production prices (Aug)
USA	04 October	Services sector, ISM indicator (Sep)
USA	04 October	Factory orders (Aug)
Romania	05 October	Household savings rate (2Q)
Romania	05 October	Monetary policy meeting
Euro Area	05 October	Construction sector, PMI Indicator (Sep)
USA	05 October	Trade balance (Aug)
USA	06 October	Unemployment rate (Sep)

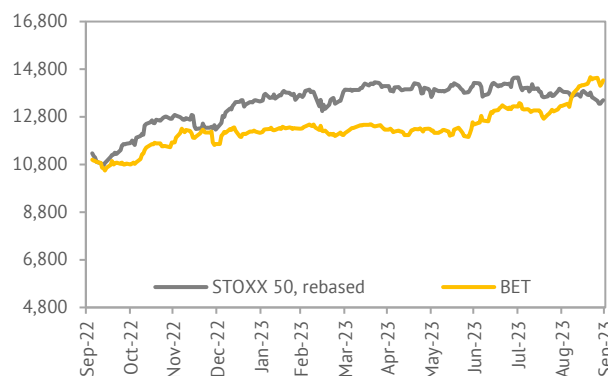
Yield curve Romania

FX market (RON fixing)

Stock market (BET vs. EUROSTOXX50)

Source: Bloomberg

Andrei Rădulescu, Ph. D.

Director of Macroeconomic Research, Banca Transilvania

research@bancatransilvania.ro

Limitation of liability

This report is published in Romania by Banca Transilvania/subsidiaries, a financial-banking institution whose activities are regulated and supervised on a consolidated basis by the National Bank of Romania (NBR) and the Financial Supervisory Authority (FSA). The research reports issued by Banca Transilvania and/or its subsidiaries are for informational purposes only and are not intended to be used as an auxiliary tool in the investment decision-making process or to be used at any stage of the provision of investment services or activities. Any person who intends to use these research reports in the investment decision-making process, as well as their use at any stage of the provision of investment services or activities, expressly assumes all related risks, and Banca Transilvania shall have no legal or other obligation towards the person in question arising from the publication of these research reports. In other words, the analyses published by Banca Transilvania or any of its subsidiaries shall not be construed as: a) An offer to sell/underwrite or any other investment service or activity with respect to the financial instruments referred to in the reports; b) An advertising element for the financial instruments referred to in the reports. In order to avoid any confusion, persons who subscribe by entering their e-mail on [BT Research](#) in order to subscribe to these reports are not considered as clients of Banca Transilvania and/or its subsidiaries, and the subscription does not constitute a contract of any kind (including the provision of financial services). In this respect, we stress that Banca Transilvania and/or its subsidiaries do not request information of a personal data nature from the above-mentioned persons, other than the e-mail that will be used for the communication of these reports.

The information on which these reports are based has been obtained from public sources, considered, within the limits of publicly available data, relevant and reliable, such as: statistical institutes, Central Banks, financial agencies & domestic and international organisations, etc. The list mentioned is not exhaustive and Banca Transilvania has the right to modify at any time and without prior notice the public sources used. However, we draw your attention to the fact that the accuracy/correctness of this information from public sources cannot be verified, certified and/or contested by our institution. The analytical views expressed in the reports reflect the analysts' view at the time of publication, resulting from independent reasoning with specific analytical methods. The reports issued may not coincide with the position of all companies in Banca Transilvania Financial Group. The opinions have been expressed in good faith, without intentional omissions and under limited conditions of access to information: there was access only to data and information made public by national and international bodies and organisations. The analysis reports do not contain and/or are not based on data that may be considered inside information within the meaning of the applicable law, Banca Transilvania fully complies with the legal requirements on the management of inside information and on the prevention of market abuse.

We draw attention to the fact that the present analysis reports are not investment services or activities within the meaning of the Mifid II/Mifir European legislative package, so we emphasise that persons using the information in the present reports do not benefit from the protection offered by the above-mentioned regulatory framework and are solely liable for any potential damage resulting from the use of this information. The research reports of Banca Transilvania or its subsidiaries may be unsuitable for some investors (depending on their financial situation, horizon and investment objectives). We emphasise that the analysis reports do not represent individual and/or personalised recommendations to any particular person or group of persons of any nature. These reports have not been issued at the request of a third party vis-à-vis Banca Transilvania and/or in connection with the execution of one or more transactions in financial instruments. The value of the financial instruments referred to in the analyses prepared fluctuates over time and past performance is in no way an indicator of future performance. At the same time, we point out that risk factors are associated with investments, which are not fully disclosed in the reports. In other words, Banca Transilvania and/or its subsidiaries or any collaborator are not responsible for any direct and/or potential loss resulting from the use of the elements published in the report.

The analytical reports issued may be modified at any time without prior notice, Banca Transilvania and/or its subsidiaries reserving the right to discontinue publication without prior notice. The remuneration of the authors of the analysis reports is in no way affected by the opinions expressed therein. Banca Transilvania, its employees or collaborators or those of its subsidiaries may have exposure on any financial instrument analysed in the report. Reproduction in whole or in part of this report is permitted only by acknowledging the source.

The archive of analytical reports issued by Banca Transilvania/subsidiaries can be consulted by accessing [BT Research](#).

